Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Bréfa- og málasafn Benedikts Sveinssonar 1868-1943, fyrri hluti

Bjarni Benediktsson – Benedikt Sveinsson – Vinarkveðjur – Norðmanna-bréf – J. Þorl. á Þórðarst

Tekið af vef Borgarskjalasafnsins

bjarnibenediktsson.is

Einkaskjalasafn nr. 360
Benediktarskjöl
Askja 5-4, Örk 4

©Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Fjalli 16 júli 1897

Kæri vin!

Innilegar þakkir fyrir síðustu samfundi.
Eg hefi altaf hálfpartinn vonað eftir að fundum okkar bæri saman í vor, annaðhvort að þú kynnir að koma norður á bóginn eins og þú hefir stundum ráðgjört, t. d. norður í Lóðavatn á þingmálafund, eða þá að ég hefði haft tækifæri að steypa innyfli. Nú þykir mér fyrir von komið að nokkuð verði af þessu og skrifa ég þér þess-

þessar fáu línur í mesta flýti.
Því nú er kominn ametími
hinn mesti og því miður eigi
hinn til gruflo og grúsko.

Það sem þú bafst mig
að skrifa þér nöfn á börn-
um Péturs á Gauthólum og
Þóru sálugu, þá er það
lítið um seinan og þér gagns-
laust að fá þau nú, en engu
að síður set ég þau hér.
1. Sólveig. 2. Kristjana.
3. Jón Gauti. 4 Helmgríður
Sólveig (Þautiburar)
5. Þuríður. 6 Þórleif.
Börn Sigurgeirs frá Reytja-
lilíð og Helmgríðar sál. systur
Þóru, eru: 1. Kristjana.
2. Arnþór. 3. Geirfinnur.
Börn Odda Martínssonar í
Litlutungu - sem við minntumst
á í vetur - voru:
1. Jóhannes, kvæntur Ingibjörgu
Bjarnad. frá Víðum, þeirra son
nodal amers ~~Hannes~~ Bjarni, sá er
hengdi sig í Fremstafelli
2. Hannes kv. Steinunni Pálsd
þ.d. Þórðarsla kona Stefáns
Ámessonar í Víðiseli
3. Kristján, er átti fyr Katrínu
Jónsdóttur eftirlifu Viggósar
Sigurðssonar, eiðar Guðlíju
Þórsteinsd. módur Þórsteins
í Skriðu; þra dóttir Kristveig.
4. Jóhanna kona Kristjáns Grímsson-
ar þra son Friðjónsson. tríll
fadir Sigurjóns á Nýjá í Hím
5. Ástríður giftist eigi

Einkaeintak af Bjarna Benediktssyni á Borgarskjalasafni Reykjavíkur

6. Sigríður konu Helldórs í Bakka-
koti í Holdahverfi.

Hvor konu Odda hafi verid veit
ég ekki.

Nú í dag ætlaði ég Stefáni
á Steinsstöðum í Gnúpverjahr.
og bad hann ad uppfylla eitt-
hvad um ætt þeirra bradra
Galdra Þórgeirs og Krafla Stef-
ánss, ef ekki kynni ad þeirra vori
getid í kirkjubókum - á Bægisá
eda gamlir menn og fródir menn
einhver deili á ætt þeirra. Þad
er alsagt ad þeir vori ættadir
af Þjalamönnum
Tíminn leyfir eigi lengra nú
Med bestu óskum og vori hvedju
til þín og þinna er ég

þinn einlægur
Jóhannes Þórðarson

Skrifari þinnar er hjá mér vel undirritaðr;
ég kveð nú allra þakka fyrir lærdómsríka Jólaleyfi. 1.5

Einkaskjalasafn Ljósmæðrafélags Íslands á Landsbókasafni Íslands

Ábúendur í Húsahreppi
eftir jarðabók Á. M. 1712.

-.-.

Melar.	Brotefn Halldórsd.
Draflastaðir.	Indriði Flóventsson
	Bjarni Indriðason
Grímsgerði	Gottskálk Árnason
Dali	Benedikt Indriðason
Vatnsleysa.	Þórsteinn Bergþórsson
Vikrvellir	sami
Hvammur.	Einar Sigurðsson
Hrísgerði	í eydi.
Ljótsstaðir	Ingveldur Loftsd.
Nes	Halldór Einarsson
Skógar	Helga Björnsdóttir
Hróðnýjarstaðir	Daníel Halldórsson
Vatnsleysustaðir	Rafn Helgason
Steinkirkja.	Guðrún Þórðardóttir
Brúnagerði	Árni Eiríksson

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Fjósatunga	Hróðmundur Jónsson
	Þorsteinn Þorláksson
Gröjótungerði	Árni Halldórsson
Illugastaðir	Árni Pétursson
Kotungsstaðir	Jón Hróðmundsson
Reykir	Jón Bjarnason
Tunga	Sörnur Guðmundsson
Snækjarnarstaðir	Þórður Helgason
Hjeltsdalur	Helgi Þórgeirsson
Lárlaustaðir	Þorláður Jónsson
Barski	Magnús Tómasson
Rotið	Sigurður Ásmundsson
Belgsá	Árni Tómasson
Þórðarstaðir	Páll Jónsson
Lundur	Einar Bjarnason
Vaglir	Bjarni Árnason
Hálf	sra Jón Tómasson
Birningstaðir	Ólafur Benediktsson
Hamborstaðir	Jón Árnason

Sigríðarstaðir	Þórsteinn Árnason
Fornastaðir	Bjarni Halldórsson
Fornastaðasel	Jón Hálfdanarson
Hallgilsstaðir	Jón Steingrímsson
Veisusel	Bjarni Þórðarson
Veisa	Kolbeinn Jónsson búsett í Veisu
Vegeirsstaðir fyr Eiðum	Ketill Bjarnason
Búðarnes	Guðrún Halldórsd.
Sydri Hóll	engin nefndur
Hóll	Egill Pálsson
Jaðar	Sturla Jónsson
Stóru Krókar	Grímur Ásmundsson, Oddur Ólafsson bóndi á Víðivöllum
Litlu Krókar	Gróa Árnadóttir
Búss	á eydi 10 ár
Þverá	Halldór Eiríksson
	Þórsteinn Jónsson
Vík	Ólafur Jónsson
Krossnes	Oddur Bergþórsson
Ytri bær	Björn Þorláksson

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Uppsibe	Ólafur Ólafsson
Vindbrú	Guðrún Jónsd.
Jónsnes	í eydi 6 ár.
Brettingsstaðir	Þórunn Jónsd.
Hof	Bjarni Sigurðsson
Eyvindará	í eydi 14-15 ár
Eyri	Sigríður Jónsdóttir

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

undir Fjalli þann 9 jan. 1898.

Kæri vin!

Eg vil hefja mál mitt með því að óska þér farsældar á ári þessu hinu nýbyrjuðu. Síðan þann er ég reit þér í sumar síðla vona ég þú hafir fengið fyrir löngu með þeim - litlu - upplýsingum er ég gat gefið um ætt Helgu Sæmundsdóttur og um afkomu hennar, sleppi ég því að minnast á það fretkar en þar er gjört. Forsött verður mér attfaðir leiðin og full er hún illra og óðugra farartálma - fyrir mig. Þó maður sitji við að skrifa upp kirkjubækur og þessbæna

www.gamlimyndir.is www.gamlimyndir.is

dregur skammt á götu en eydir
þó himsvegar mikla verki og líma.
Eg hefi dálítið lélið í Torfaléið-
in og er víst tólverk á þeim að
gróða, þó það sé mima um það
sem ég vildi helzt þróast þri
mest mun þar um Eyfirðinga kyn,
sem þó verður að víku eigi fram hjá
gengið, eigi að rekja ekkar ætlir lí
nokkurar hlýtar; mikla eum við
skyldari en svo. Fyrst ég minntist
áðan á léiðin Torfu, ætla ég
að geta þess að nú hefi ég feng-
ið skinn til leðkhands svo að
ég léyst nú við að fara reyna
að festa þau saman, en það fykt.
ir mér vest að ég er víss um að
það verður engin mynd á þri
hvernig ég flokka þau saman

og var það ilt að við gjörðum ekki
meiri gangskör að þri að bera þau
undir og saman þegar ég lét við
þeim. Annars verður það aldrei svo
óreglulegt að það batni ekki þú
þri sem var, vona ég.

Tilgangur minn með að skrifa
þér þessa ómerkta óniðu er eingöngu
sá að vita ef ég geti náð þig
til að senda mér fáeinar línur
við lokiferi, svo ég viti hvað þér lík
þri héðan úr sveit farið engir inn-
eftir, sýst fram í dalinn, og ég
hefi engar spurnir haft þaðan
síðu líkishattar eftir gamla
Sigurð í Jóhannesarsyni um hvaðst
hafa komið snöggvast í Þórðarstaði
í vetur eða haust. Kvað hann þig hafa
verið hres [illegible] og þótti [illegible]

Landsbókasafn Íslands – Rannsóknarsafn © Landsbókasafn Íslands – Rannsóknarsafn

Frettir héðan eru engar sem heit-
ið geti. Tíð má heita að sé góð
bezta og opjólagri fágætt. Bráðaæsl
stingur sér niður lölnvert eftir því
sem hér gjörist. Kvef illkynjuð og
lungnabólga gengur hér um sveit-
ir og liggja mörkerir hattulega.
Annars engar nýjungar sem f-á-
sagnarverðar séu.

Ég get þess einungis að gamni mínu
og nafnvins vegna að í haust var
skírður drengur sem ég á. Hann
heitir Þrándur. Annan á ég áður,
sá heitir Ketil á Mumu nýju þaw
eigi ófundsvert eg þarna mamma, en
þar er ég á öðru máli og vonti ég
að þú sert mér eigi að öllu ósam-
þykkur. Með þessi er lélegri en svo að
það gæti að liðja afsökunar á honum
Með bezta óskum er ég þinn einl
Vr. Jónsson.

Landsbókasafn Íslands – Þjóðarbókasafn Reykjavíkur

Í gamalli Þórðardóttur kirkjubók – sem ég hefi nú undir höndum – stendur eftirfylgjandi:

fædd 29 okt 1786 Þórlákur Þórðarsonur; foreldrar Þórður Grímsson og Ólafía Þorláksdóttir; skírður 28 s.m. Guðfræðingur: Helgrímur Þórláksson, Jón Eiríksson og Valgerður Sigurðardóttir.

Þetta hygg ég vera Þorlák föður þinn (menn og þeir hafa bræður með same nafni) og skrifa ég þú þetta hér að ég þykist ekki vita um að þér sé kunnugt forfeðrum föður þíns. Helgr. og Valgerður eru hjónin frá Ljósavatni en Jón Eiríksson er sá hinn sami er lengi bjó á Akureyri, granni þinn Þórðarsonar er þetta er – og fleiri – bjuggu á Skarði. Jón er nefndur í sálnaregistri „fyrir meðurmælandi aðsöx" hann hans hét Ingiríður en annan hún hafa verið áður gift; var þau Jón og hún barnlaus. Jón bjó eftir lát hennar lengi með systkinum sínum Sigríði,

Einkasafnasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Ólöfu og Guðrúnu.

Börn Þórðarins og Ólafíusar sem
nefnd eru í áðurnefndri kirkjubók
eru: auk þess Benedikt f. á Hauðá 27 okt.
1787 sem guðfræðingur. Grímur f. 6 júl.
1791 – og skírður same day – guðfræðing
Einar Erlendsson (faðir Jóhannesar
föður Bjarna í Bæneðli) Oddur Ben-
edikssson (faðir Sigurðar föður Bald-
vins í Gerði) og Sigríður Bjarnad.
Sigurður Þórðarsson f. 1 maí 1795 í
Fremstafelli – þar er Grímur líka fædd-

Þessar athugasemdir lat ég fylgja minum
um og bið ég þig af virðu alt á hagan-
leg fyrir mér. Glaðr styðji þú bræðum
hellur
er það landi til mér óvenjuna manna.
Og af einlægu bið ég þig af skrifa
mér línu einhvernsinni sem seinast

Þinn

Jónas Hallgrímsson

Einkaeintak Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Kæri frænda!

Ég fæ þykir þetta ekki nóg viðvíkjandi all md. Sólveigar þá skal eg láta þig þá betri upplýsingar síðar. Eg álíti at finna þig en kem því ekki við at svo stáddur

Biðj. fæ áfram vel

þinn einl.

Kaupm. 7/5 05

Sigfús E. Axfjörð

Til

Jónatans

frá Bórðarstaðum

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Md. Solveig er dóttir Einar
Páls Einarssonar fra Gilsbakka
i Axarf. Hrólfsonar Kiðshaga
Axarf. Hrólfur átti Oláfu Beni-
diktsdóttur. Ott Hrólfs er rakin
frá Grimi Kamban gófugum
manni er fyrstur byggði Foreyjar
or – 875

Módir m. d. Solveigar var
Oláf dóttir Jóns Salómonssonar
kaupm. i Reykjavik Jón átti
Oláfu ádur enn hann giftist
med Kristinu Jónsdóttur
hreppstjóra Vilhjálmsonar fra
Strandhöfn i Norður mula sýslu
(Systir Hafnar b. Jóns á Hjöll)

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

pt. Oddeyri 7/3 1891

Góði vinur!

Nú loksins sendi eg þér blöðin sem voru hjá Stefáni á Möðruvöllum eg tók þau reindar fyrir jólin í vetur en vegna þess að mig langaði til að skrifa ögn upp á þeim þá hefir það dregizt fyrir mér að senda þau þar til nú og bið eg þig nú að fyrirgefa mér þetta en nú áttu hjá mér rennaneglur og fleira en sem eg óska að mega hafa dálítið lengur eg vil líka skrifa upp komna registrið en þarf ~~en þarf~~ að ný fá þara það aptur og bæta í það þar sem er kann hafa verið fellt eg sendi þessi blöð til Halldórs Péturssonar og bið þann að koma þeim til þín

Þátt hefi eg getað komist yfir af handritum en þó dálítið af sálugi átti dálítið af blaðskreddum sem eg tók en þátt af þeim var merkt legg mínu

Einkaskjalasafn Bergs Benediktssonar © Bókasafnið á Akranesi

ef telja skildi part af skimbladi
en það er víst álexandi annars megar en
hér er samsé galli á gjöf ~~af~~gjafar að
eg er nú ekki svo vel að mér að
eg geti sagt hvað í þessu bladi er
en sett á seggja hefi eg lítið reynt til
að lesa það en eg gem það máske
um haustina Eg fekk annig fra fadu
mínum sögunar um Hallgrímur
hátinn af minn atti svo eg enn bíum
að fá dálítid i allt en það er fátt mark
vert

Frettir get eg engar fert þér nema
að mér lidur all heilega eg hefi verid
hér hjá Jóni sálaðmd mínu partum i
vetur og verd eg ~~fax~~ hér líkl fram undir
kross messu en þá fer eg heim ~~til~~
~~Ólafs~~ á Steinsstödum og verd þar næsta
ár og líklegast lengur eg vonast eftir
að þú bregdir þér vestur og heim
seekir mig það veri þó ekki nema
vitt þér til gamans að lítta þér svo
lítid upp einu sinni á æfinni

Þú munt hafa séd þattinn um
Lýsavatnssyrkinn i Isafold eftir
Gísla Konráðsson Heldaren á hann
sé alveg víst mér fyrnst að
það muni ekki bera saman nú
þá sem eg hefi heyrt ádur

Þú munt hafa séd þetta Þjóðsagna
safn sem komi út i Reik i sumar og
þar kalla Hulet þykir þér það
ekki heldur ómerkilegt rit

Hefir þú aldrei komist yfir
kvedi sem heitir "Murgens morgunn"
eftir Mikael sem var á Skútum
eg þú veitt af þvi þá gerdu svo vel
og gefu mér viskendinga um það ef
eg geti þá nálgast það

Hefidu ekki að annig rímur sem
Jónas heitinn (bróðir Jóns sál á Illugast)
orti
og eg vissi til á hann sendi bróður sínum
og sidan veit eg ekkert um hana og er
nú líklega týnd

Þyrfi eg þú nú þessa klór fyrir
kann ingu i Ólafur er Armann (frá Hamraldum

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

hvít bls 70.

1 Sigurbjörg Gunnarsdóttir á Akureyri hennar fædi
2 Gunnar hreppstjóri Loptsson á Grund í Hofdahverfi
3 Lopter Bessason í Borgargerdi, Grund hans fædi:
4 Bessi Bessason í Borgargerdi ~~fædi anna mögu~~ ~~Bessi fædi hans~~ ~~Bessadóttur~~ ~~dóttur~~ Gudrúnu Olafsdóttur, Hlöttd. ~~dóttur~~ kona frá ~~Hlöttu~~ Hróastodum, systir hennar var Ingvöldur fyrri kona Jóakims í Hvammi, var heira son ~~var~~ Jón Jóakimssd í Hvammi fædi Þorsteins Hvammi fódur Þeira Þorsteins á Jaðlstodum og Odds er sýdast bjó á Grytubakka ~~fódur Þorsteins, sem var 1893 bjó á Grytubakka~~
3 Ingibjörg Gunnarsdóttir hét kona Lopts og módir Gunnars hreppstjóra hún var frá Skardi í Laus.
4 Gudrún Olafsd. hét kona Bessa í Borgargerdi og módir Lopts hennar fædi:
5 Olafur Halldórsson hans fædi:
6 Halldór á Hróastodum. – –

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Þórður litli er frískur vel
en jeg er mikið lasinn af
tannpínu. Jeg bið Karl
að heilsa, og hvel þig með
óskum als ins besta

Jón Jónatansson

Stefán var að segja mjer í haust
að hann væri til með að selja 2ja vetra
kríut, en jeg skoðaði hann ekki
vandlega, ef kríuturinn væri
fallegur og stór, og hefði frískleg
sidann jeg sá hann veit jeg
ekki nema jeg hefði kannske
keyft hann, en um það er e
að tala nema ef jeg hefði fun
Stefán áður eða hann komið
ef hann færi í Kaupstað, en mig
vantar kríut hált í hverju.

K. J.

Einkaeyjalasafn Bjarna Benediktssonar / Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Sigríður Kristjánsdóttir – hennar foreldrar:
Kristjan Bergþórsson og ~~María~~ Ragnvey Arnad
bjuggu á Hraukbæarkóte, Arnafaðir Ragnveyar
bjó á Stóraeyrarlandi – María hét kona Bergþórs, var Hálfdanardóttir – þau bjuggu í Bandagerði.
Systir Ragnveyar var Guðrún Arnad. er Friðrik í Hálfagerði átti – hálfbróðir sammæðra – þeirra var David á Efrá faðir Thomasar barnakennara

Jón Grímsson á Skuggabjörgum átti Herdísi ~~Grímsd.~~
Hallgrímsdóttir, og Katrínar – móðir Katrínar var:
Guðný Arnadóttir, Arni átti . . . . dóttir Gunnvarar Jónsdóttir – sá Jón faðir hennar var prestur í Laufási (Jón skáld Magnússon) átti Guðrúnu Jónsd. prests á Mikilagarði Þórðarsonar trjefóts
(sjá Svalbarðsætt – fyrri og síðari partur, nr. 21, f – síð. part. 166)
Eptir ætlaðri Asm: . . . d. Gunnvör dóttir Jónsprests Magnússonar í Laufási hennar dóttur dóttir var Guðný Arnadóttir móðir Katrínar á Yztavík, móðir Herdísar Hallgrímsdóttir
~~er~~ átti Jón Grímsson á Skuggabjörgum
~~Jón~~ Sveinsson í Vestarikróknum bls. ~~1055~~ 1044
Eiríkur Arnason á Skuggabjörgum bls. 502.
Jón Grímsson á Skuggabjörgum bls. 502.

Einkaeigasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Ragadarhóli 5 maí 1899

Elskuleg bróðir minn

Í gær lan lega þakka jeg þjer fyrir bréf þitt til mín dagsett 2 maí þ. á. og þar 75 kr (sjötíu og fimm krónur) í peningum, sem bréf þitt hafði inni að halda ~~og~~ af hluta af mínu upptí Magnús sál Benediktsson. og sem jeg gef þjer með kvittun fyrir að jeg hefi fengið hjá þjer sjötíu og fimma krónur með gáðum skilum í mína hönd

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Jeg hefi alltaf notkunum
megin borilega heilsu eptir
því sem nú er til.
Hjá ber fátt til tíðinda,
utan at hjá okkuldu tíðmikil
og því slemt íttlit med
grasvöxt.
Einda jeg svo blad
þetta med alúðar óskum
allo hins besta.
Þad mælir fínsegsti
Rebekka Þorláksdóttir

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

1884

Ólandi i Ólandshlíð 28 September

Ástkæri Jónatan minn!

Guð gefi að þetta litla bréf mætti hitta þig glaðan og frískann. Það er nú komin Sunnudagur 8 September. (Þú eg dagsetji 9.), og er eg ekki búin að fá að sjá einu línu frá þér síðan ekka er var því það var ómöguligt bréf sem eg sendi þér í vor, en nú byrja eg þetta bréf í óvissuleysu ~~[illegible]~~ vegna hvernig stúdentsins minna. og þú ekki að vera að ordlengja að eg skrifa þetta uppá það og eg hefi ekki fengið nóga útskýrslu um heilsutíð mitt. eg svo logandi hræddi um að það sé nú kaupað af því hefi verið merkt Skagaströnd. en eg vona að það hafi aldrei verið annaðhvað ~~[illegible]~~ sá merkt eng. en eg vona að það sé fil og setji á Akureyri. E um sé svo að þú setji þau fá bú eg ykkur að hjálpa mér um einu hvað mín fóðar þau getur (Ekki verið ríkt) borga undir það (22) Mæra

inni þeim. þeim segir að þeim þurfi ekki
mann með. Ef Guð lofar þá skrifar
þá mér þínar línur Jónatan minn.
Það hefur verið mögnuð legsinni í allt
sumar og gjörði þeim breiting nú á
að bændunni sem var. Jeg bið þig að
skrifa greinilegt bjóð mín Hofstöðum
og það þurfi að vera sama utanáskriftin á kvittunni svo þeim sem lögði
hvað aðra nl. Þórstein Sigurson
Sauðárkróki Skagafirði. þaðan sama
þó þú skrifir Þorsteinn á Sauðárkróki
þó bátur sem Sigurssyni
hann er hann að lofa að taka
á móti þú þegar það kemur.
þakk minn er hér á Íslandi að austan
verði við fjörðinn. Ja bið að senda það
þú sendirðu mér bjóð mína og segir mér
um hofstað það sem þú vist til þess
sinnar. Jeg get ekki verið að víta
lengra eða fara fleyrum orðum um
hofstað þú hafi það fyrir af eyrnni
er það mín tapað um leyd.

Jeg hefi líklega víðtal hvergi Jeg skiptirem
ekki hvað ig hrepti. en ig svara að ig
vissi hvergi. Enn þeim er ekki að vera
að reka um það Jeg tek þeim aftur
sem er farið, því þeim sem hennar þyrfi
um þeim á að sinna hennar og gefa
þakkingunna, Jeg vil þú ekki fara
fleyri orðum í þetta sinn þú marka
bjóð hitti þig aftur.
annað get ig ekki sagt þín af mínum
ig er anlegt að öðru hvergi hálfgalin
í legsinnum og veit þú ekki hvort eig
langar fjarlæsum minum líðan
rétt í miðalagi og veit ig ekki annars
hvort það nái þú ef vel vera að gæð
fram en tíð í lítegum hofum og
er það nálægt minn hvárí
það er mín óhætt að segja þín að
ekki veð ig hvað sem við taka
þegar mín verð ekka hvernig þetta
hjónalíf var og hvenni Jeg þá engum
Jeg bið hartega að halda öllum og bið
þig að þú gefa mín barna bæk

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

mig langar mikiet til ad finna þig
áður enn ávid lidur enn ei hvad er tíma
vetur þaud verdur get ég ekki sagt þér
mitt þyrir vist. Enn svo þannadeg enn
Guð lofar mér þú þer og. Þeg hefi oft verid
lasin og illþrer til vinna enn þaud gjöri
ad biðin öll. Forlátrarnir minir bydjer
hverlega ad halda þér og Stebba ödrum yktum
allo hins bestu Þeg bid þig ad segja
Margrjeti ef hún lifir ad eg vari ad koma
med bergunum i vetur Þyrir hvorsid
enn i dag er omögulegt ad bergja enn
hinni verdur vant sjalf sagt ad bergja
þaud. Eg lygg líklega i stad in Nyari
og veit þad ekkert, þeg bid ad halda Guðrúnu
Sigurdardt. og bid hana ad
Verda ei blessudar og heill og ödrum mer
þér allo hins bestu þessa ödrum
þú unbeg V þórarinsdóttir
þú mátt skrifa mig hjerna i
Orlandi i Orlandshlíd i Skagafirdi

Einkaeignasafn Bjarna Benediktssonar. © Þjóðskjalasafn Íslands, Reykjavík

Steinsstöðum 4 Decemb 1854

Góði vinur!

Eg sendi þér nú hérmeð konungshugvekjuna sem þú baðst mig að skrifa upp fyrir þig en eg er nú samt ekki alveg viss um að hún sé rétt skrifuð en þar sem eg var ekki viss þar í hvi eg sjaldan inga merki (?) annad hvort vísan lesiana eda á eptir ordinu eda samstodar á eptir vísuhendingunni þar sem eg var ekki viss um ad hendingin væri alveg rétt. Eg hefi ad þad vær gott ef þú gætir fengid annad handrit til ad bera saman vid þetta og ef þú þyrfir þad vær gott ef þú mætti láta mig fá onda manninn svo eg gati sé þad hvor eg hefi lesid vitlaust.

Mig hefir langad til ad koma nada i vetur en eg met ekki hvaðan

Einkaeignasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

get komid þú mér ey en og aftur biðja þig
ad enda mér nú una sem mig vanta í þessu
an af og ej sá hjá þér í vor ef þú átt
hægt med.

Ekkert ad setta hídana ú sneit nema
heldur gott þó er jad lítid náma sem
ítendur

Fyri gefu þetta flýtis klá
þú er sanl nú

Stefáni Kr. Arnason

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Grafarós 17/1 84

Elskulegi frænki alla tíma
sall

Miger farid ad dreima til þeis
ad þad sje ordid mál ad skrifa
þjer fáar línur og láta þig vita
ad þeg tóri enn, og svo líka munka
vitja vita itt hvad meira, eger
bod þá fyrst ad nijer línur bæri
lga þeg hef góda heilsu og sanni
ogh braud dag hvurn, svo nú sem
stendur saknaþeg ekki neins og
mun aldrei þurfa ad sakna
þess sem lididen
Fyrsh þegar þeg kom hing ad var
þeg alslaus af öllu nema þeg
hafeli med mjer min fáu verk
færi, þá smidja hús laus, og
Þjávidar laus, og á Hofsós var
ekki hægt ad fá eina spiku
enn samt sem áður fór þeg ad
byggja táttina og hjá einum
Bónda fjekk þeg allann ablvid

Einkaeigandi Bjarni Benediktsson © Þjóðskjalasafn Íslands

og i fiid smialadi jeg saman
á Baum og sunt hjá Halld-
-ori, enn fljótt vardjeg þess
var að nú frettist til að gjöra
því á meðanni jeg var að kama
mjer í lag var einlagh
bedid svo nú var að vinna
þegar þeg gat farid að smida
og hefur lagt hafnd að
gjöra, enn nú kom skurn
í götuna að hjer fekk ekkert
kolblad, svo nú er skorp og —
einlagh eru þeir á biðja og
þad er verkur fjandinn, svo
er okkur taladum þetta efni,
hjer úr sveitinni er ekkert að
frjetta nú er alt kirt Skanti
situr nú heima og vekur nú
ekki orða neinsladar —
Tidinn hefur mátt heita
góð að viswera hjer um hleip
-ingar og storma svo skepnun
hafa mikid ónedi, snjór kom
hjer óvana lega mikill
um Jólaföstu og um miðja
Jólaföstu kom hjer góð hláka
og sidann hefur snjór ekki
skadist vid, þó hjer hafi drifu
nidur hefur þad skadist sjaldt
hjer hefur opt verid hrí á
morgna svo vatnsveður
og á kvöldinn hlaka,
í haust var hjer beti atli
mátti heita fram á Jólaþó
-sku sidann hefur ekki fjúkar
úr sjó verid dreyjum
hjer hefur verid kvitta líku
advisu ~~hafa~~ hefur lána bólga
stingsjer nidur og hafa
3 Bænder dáid úr henni
var einn þeirra Bróðir
Jóhannesar hjá Lasedal
Eirn þeirra hjek Baldvin
efna bóndi mikill og átti
heima á Bræðrd í Sjettu
hlid sá sje hjek Jónfra
Gröf góður kunningi mín
og á endingu deka jeg hjer
og [illegible] gjöd þessa

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar frá Bergsstöðum á Reykjavíkur

ilifdaga lifer og sidar —
og láng ar mig til að sjá
þig ef Guð lafar seinni part
vetrar og sjálfsagt í von
vinsaml
Þorsteinn Sigurðarson

Einkaeigasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Eyjardalsá 5. marz 1889

Kæri kunningi!

Nú loksins sendi eg þjer konungsskuggsjá með beinni ferð í Sórlastaði, og bið Sigurjón að sjá um hana til þín.

Eg þakka þjer innilega fyrir lánið á henni, en bið þig að forláta hvað lengi hún búin að vera í láninu

Með vinsemd og v

Gudni Jónsson

Landsskjalasafn Íslands/Þjóðskjalasafn Íslands/Landsbókasafn Íslands/Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Tímarit J.T. 1 hefte

Bls.

Segvaldi langalíf — 10

Fenn bogi Jónss. gk. í Ási — 11

Einarsness ætt — — — 12

Guðbrandr biskup — 12 og 13

Kufli Geitaskarðs ætt — 14

Mela ætt — — — 15

Stóru brekku ætt — — 16

Halldór Brynjólfss. biskup — 16

Bólstaðarhlíðar ætt — — 17

Hrólfs ætt — — — 17

Loptr ríki — — — 19

Þórðr lögmaðr Guðmundss — 22

Illugi sr. Guðmundss. í Múla 24

Jón biskup Arason — — 25

Helgi Páls. systis Þgm. bps — 26

Ingnis Arnason í Stóradal — 27

(Þórðr Ól. sr Arnas. bls 19)

Steingrímr Jónss. á Þverá í Sk.f. 31

Skeiðing ætt — — — 32

Þorvaldr Þoðvarss. prestr — 32

Sigurðr sýslum. Magn. á Skútust 33

Ljósmyndasafn Sigríðar Benedikt. eign © Þjóðarbókasafn Reykjavíkur

Tilsk. 21. Marts 1705. um Skundad Skeiga.
Konungsbr. 23. Júni 1779 á Grímsnesi Skeiðum og Gnúp
Opid bréf 4. Júlí 1778. 21. Apr. 1819. og 2. Apr. 1858
um Arðsamrk á Skeiðum.
Tilsk. 18. Jan. 1784 um reyt og mógli.
17. Nóv. 1786 um Skeiðarka Kaupstaðinn
18. Júni 1787 um Vrisfum og sigtingum (sbr
lög 15. Apr. 1854).
16. Júli 1817 um aðgang á Vrðalagsstöðum
20. Mars 1815. 30. Mars 1836. og Opid bréf 11. Mai
1819 um þrennga gildi.
Lög 10. Febr. 1874 um nýt nafn á mínum kúnni
Konungsbr. 28. Febr. 1758 um Skíki á Vrðar

2. Eeidar þingin:

Afgjörð þingþarfa má ráða á vald „Leiðar þing" Hafa Vorið Eiðland á fjórði dagi þar frjáls 140 í 7. Cap. „Að sýslumenn skuli eiga þing á Eeidum er þeim þeir Roma menn á Oxarárþingi og líka því fyrir mönnum, er fæðd var á Oxarárþingi, einkanlega hverlikt fellur fyrir mana mál sem er hans sýslu voru. þrir lögrétta að Lög þingi skal uppi vera á Þeirum mesta hvert sumar, að menn taki réttindi klaupa menn í sínar bygðir o. fl.

3. Ef menn eiga sammerkt.

„Ef 2. eiga mark saman eða fleiri menn, þá skal sá er á eigi á erfðamark, nema sá sé þángað komin í hérað er eigi á mark á þá skal hann afbregða enn hinn haldi merki er fyrir situr, hó hönum sé eigi erfðamark. Vrú á annar kaupamerk, enn annar gjafar- eðr gjörðarmark, þá skal

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

sá afbregda er gjördarmarká. Nú eigi bóndi erfðamark, eðr tvorugt, þá skal sá afbregda, er á Þorri Sauði. Vilji menn ekki afbregda skal sá er mark á að hafa eignast svo marga sauði, sem hinn á vonáa á hverju hausti, enn hinn eignist þá, sem þeim geingur af tölu sinni er mark átti að hafa.

(sbr. Landsleigubálk i Jónsb. 48 Cap.).

4. Allábands-Klifjar:

Að binda medalmaðr og medalkona í því reipi sem hálfs 31a faðma er frá hverri hálgu, og króka á enda öðrum enn hnefla á öðrum, og 21a handfanga berföðullin (silinn) Allabands-klifjar skulu vera 18 fd vöndlar, úr hverri klif. Aðrir seigja: það eru allábands-klifjar að hver klif veg: 2 vætir eðr 16 fd vöndla.

5. Infusions-dirin:

Af 17. öld upp götvuða menn hin svonefndu „Infusions-dir". þaug eru svo litil að 500,000,000 geta rúmast í 1. vatnsdropa

6. Tíðarfar og árferði á 14 öld:

1301 Vetr landþjáðti fyrir sunnan land landfall mikil og jallðri. Gröfuðu margir bæir. Nyrðr Norðan norðr meðan landi, hjúfft var Gafi áðr 500 manns.

1310 Vetr drepsótt mikil Norðanlands og blusótt svo mikil yfrum landið

þeim, fundu menn því samar til Guðs hrifningu vardveizlu og það virðist sem Jehóva hefði eptir Josúa vonarfullu bón látið sólog tungl halda kyrru fyrir, um stúnd vann sigr á fjandmönnunum. Sá sem safnaði Josúa af eks verkum saman, segir sjálfr að þetta sje skráð í Þaingvabókinni; hún hefr verið enn sama þíst og norðrs kappakvæði. Hefi skáld nokkurt Hebreiskts bókmuugt þessu líkt svo til þessarar napalegu orustu, eins og stendr í versinu 13.—15. án efs það eigi eptir ordunum að skiljast. Því af stadar skiftskálda-ýkjuri þá gæðið er, þigar ímindunar kraptarinn kreyjar hátt flug. Skáldið Hímpa hann giti hjá allr einnig allin efa til gag ns Illyrii; Calimacho lo[illegible] halda kyrru fyrir með sinn vagn [illegible] saungva Syrlumar; Debóra singr eptir falli Sísera: af Sjónunar kleiherfað af vegum sínum mörkum, það á svo að skiljast: að skýnuljósið sjálfr hafi komið [illegible] ar. Hver er svo grannvitr að fara [illegible] eptir ordunum.

12. Lambs-fóðr (eða ullartollur).

Eptir Reglugjörð af 17. Júli 1782 á hver bóndi að fóðra 1. lamb fyrir prest sinn vetrar-lángt, ellegar gjalda fóðurs í gyldi í heyi, eða borga 24 sk. Greiðist lambsfóðr í peningum, borgast það nú eptir verðlagsskr.

13. Dagsverk.

Hver bóndi eða lausamaðr sem hjúnaðr minna enn 5 ht geldur presti sínum 1 dags erfiði á sumri, slær 1 dag, eðr betalar 16 sk. þar fyrir eptir Reglug. af 17. Júli 1782.

Skaldur var eðr bóndi er dr á vil leger

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

ad gömlu lagi 7 fiskar. Öll Dagverkid borg
ad í peningum, geldist þad nú eptir medalölin.

14. Páskaltaka goes þegar hún gefst.

Málsháttur þessi er svo undir komin, ad vor
id 1508, þegar Ögmundur Pálsson var prest
ur ad Breida bólstad í Fljótshlíd, var hardt
til mettanga og stód þar fugla net uppsett
á Páskum. Vóru þar marádsir um þamtima
japan í stórhópum vid vötn, og þá snatur rok
ur daga þegar vörkudar gengu, og aud vekt
þá id sveita þar. Ögmundi presti var sagt
ad fuglinn vori komin í lætrid, enn hann
bannad: ad sli hann, þó nú vori lifgunar
dagar enn ekki dauda. Svo vildi til á
vorgrna lífi. Hún skeit sig upp og hljóp
hvern nótt-legid var, sverti þau fetinum
svo hljóp upp nettaungunn, enn netid slóst
upp fuglinn nær 300 ad lífu. Prestur sagdi
ad „páskldi taka goes þegar hún gefst" og
kvad slikt jardteikn af gudi, ad bjarga mönnum
svo furdan lega. Var fuglinn geymdur
fram yfir miðlegi á menudaginn, og siden
skiptur medal fólksins.

15. Kerlingar-saga.

þegar Skálholts kyrkja brann á hingmariu
menu árid 1526 á dögum Ögmundar biskups,
var hafd eptir kerlingu einni, „morgum
þótti þá malug, þógat þá þagad þegar Skál
holts kyrkja brann"

16. gömul venja, ad prestar mattu ei giptast.

Fyrir siðaskiptin [illegible]

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Bergi vid Reykjavik 28 Aug 1883.

Heidradi vin!

Af samtali okkar Jóns Borgfjörd. lögreglu þjóns héri Reykjavik, rita eg yder línur þessar, þó eg sé yder ókunnur. og vona eg til efterleidis, ad kunningskapur okkar gladist med milli skriftum á líkan hátt, og fordum á milli mín, og Bjarna sál Jóhannes sonar á Sellandi í Fnjóskadal sem deidi árid 1878. vid vorum um nokkur ár ad rita, hver ödrum um ætfradi, og senda hver ödrum á víxl. 6–8 arkir útskrifadar, hann fradeld mig ad þeim mönnum sem voru á dögum 1780, og svo af komendur þeirra til þeirra yngstu sem voru ad lífi 1878. sem nádi yfir Þingeyjarsýslu og Eyjafjörd.

Einkaeigalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Bjarni Sálugi fékk aftur frá mjer upplísingar, um þá menn sem voru uppi á fyrri Ölelum í Fnjóskadal. og þar nær liggjandi sveitir eftir beiðni hans. og hönnu voru ókunnugir. — þessar milli skrift úr okkar urðu enda sleppar. eftir náttúrleg heitum þá af árin eru á endar — og hefeg síðan ekki haft hakkurn mann að skrifast á um upplýsingar á ættum mi lifandi manna. yfir Norðurland. — og væri mjer stór þökk á ef þjer vildud svo vel gjöra. og fræða mig dálítið í þeirri grein. um mi lifandi manna ætter frá nesta aldamótum eða nokku leingra fram. eftir því sem þjer getud vitad. á bænda ættum, en embættismanna ætter þarf ei að fara svo langt, því þeirra er svo víða getid í blöðum og bókum, — En þad hvaðan ætt hörsli-

Eigandi skjalasafns Jónas Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

ad Bjarni Jóhannes fór á Lelland sendi mjer yfir Norðurlandi. sem ei þarf ad skrifast, aftur nem hvad auk ist og gjöts hefur síðan, sem eru

1 Reykja ættin yfir Fnjóskadal nefnileya aðaðr ætt fólk yðar, sem all mikid er frá Syskinum Bjarna Jónssonar á Reykum 8.

2. Illhuga staða ætten, hvaðan af kemur Hals ætten í Fnjóskadal, þaraf Einar alþingis maðr Ásmundsson í Nesi Tryggvi Gunnarsson og ótal fleiri aðrir menn og konur

3. Reykjahlíðar ætten, frá Þorsteinns Pálssonar á Hálsi, hans mörgu fæðr Syskini

og

4, Framhald á Grímubakka ætt yfir Flateyjardal, og fleira smávegis, Fleirum ætt bálkum ætlaði hann ad bæta við, hefði hönnu endt aldur til, — þad var ad heyra á bréfum hans, ad hann átti mikil ættartölu-söfn yfir mi lifandi menn og jafnvel nokkud yfir Múlasýsluna —

Alt hvad eg get fengid af slikum
ettartöku viderauktum, nöto eyjafött
og beti vid til framhalds á öllum
höfud ettartöku bökum númum á
til vitnudum stödum. og ern þeyrr
viderauktar ordd allmikid safa,
einkum yfir 5 sýslur hérad Suder-
landi, hvor eg hefi átt hagast med
ad ná til, ~~einkum~~ nærliggjandi sveitum.
I þetta sinn madeg ekkert ordleingia
þetta meir, þvi alþingismenn eru
ad búa sig á stad í hasti med gufu-
skipinu — En treysti ydur
fyrir bestu í ámunstu efni, og vona
eftir línu, vid fyrsta tækifæri.
Eger líka med adrita Birni ritstjóra
Nordanfara og svo vestur á Isa
fjörd, og líka á Austurland.
Ad endingu kveed eg ydur med
oskum bestu, Virdinga, fyllst.

Bjarni Gudmunds son á Bergi
vid Reykjavík, (áður á Hörtgjuvogi
í Höfnum) Itl.

Herra Jóni Sigurðssyni á Gaulverjabæ á Bárðarstöðum
í Fnjóskadal.

Fellsseli þ. 24 Fr. 1868.

Góði máleinur!

Bréf þitt af 31 Jan. meðtekið í dag, þakka eg þér svo velsem bezt eg kann. Þú segir er beðið að mjer hefur þótt óvænt um bréf þín svörin fer heim ekki aptur, og er þó skömm fyrir mig hvað eg er bónkjálk eigur við þig í hverja bréfi sem eg skrifa þér en aptur á móti hefur þú ekkert nema leiðindi einu frá mjer og er skömmtilegt fyrir þig að taka við slíku, en hvor verður á líta það sem hann hefur mest til af og þjóna sem hann hefur fáeinum á og svo er um mig! Þá er að minnast á furðlitið á það sem þú sendir mér bréfinu, og er ekki að ósa mæur til þess þú eg er valta bún að lesa það en og ekki allt en þar þú leiðir mjer á skila þú ekki aptur heldur brenna eð eg vil þú hefur hvítt og vitt mjer hverki á skila þjer þú aptur nje brenna það hefur hvítt og reynir á geima það og hefur kæra upp á minar kú o. s. fr. það er á segja ódurnar og um mótreinerner þú eg hefi gamnaf þú, en um drumunna hefi eg á ósa gamnan en ekki hefi eg verið reitt og leggur mér þú um loana er það veik allt sem þú segir

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

þó þessháttar graf alltí maður
ekki neitt að sjálfa með því þó
svo væri að maður gæti farið eptir
því með sumt eptir til vildi, þá er
það líklega á veikum grundvelli,
en svona er þegar maður fær einhverja imyndun um eitthvað sem
ekki erá almanna veigi, eða, ekki
víta aftur, þá fær maður þrevitni
á því, þó maður hafi þess litla
þörf; eg sá blöð úr vörslum Sl. sál
á Björgum og var þar um að lesa
í löfa, draumaráðningar og um
merkin, það var um línurnar á
lófanum, borðlínu, miðlínu og
lífslínu og bergin, og þurlikt
um hvað þyrir sig þessi blöð
hafði eg þá daga og eru þaugkjá
Þorm á Á[illegible] innstöðum og atlaði
og hálofaði að hlöra upp eitthvað
af því af eg mentti því, ekki til
þess að fara að gráska úti þesshóttar
he lotur að eiga það að gamni
mínu; eg hefi heirt um löfa
lag til veeri uppdrettir af þeim
eða línurnar og allt greinulag
en það er óvíðen til víst; nú vil
eg ekki vera að náuda á þjer með
þesshátlar sjálfa sinni, en annað
er það sem eg ætla nú að biðja þig
að gjöra fyrir mig og það er að snúa
á Íslenzku fyrir mig blaði sem eg
sendi þjer, annað hvert rjett að
skrifa það rjett á einhvern ómerkis
skekkil en hefst vilji eg að
þú á kreinskrifaðir[illegible] á[illegible]

af þú hjelthir að það kemist í þrjú
t. a. m. einsog það er á blaðinu sjálfu
en það kemst líklega ekki á neitt ark
það svo mikit mál, svo ætlaði eg að
hafa minnir í miðjunni einsog er
eg risaskyng utan með og hefi eg það
rjett með sömu skerð og það er á blaðinu nema eg vildi gjarna hafa mind
ir fallegri en þær eru því
þær eru meskuðþrekjur, af þú
kreinskrifaðir það veri fallegt
að þyrir sögnin veri með settl
þó set eg þjer öngvar reglur með það
en þetta hefði eg nú þurft að biðja
þig að gjöra þá fyrrtu þú Sjórlákr
á Krini hjedi mjer blaðið og er ant
um það og veit hann ekki hvað hann
þetta, og af þú hefur ekki tíma
svo þjer ekki að kreinskrifa
það þá skaltu ekki vera að
því þó mjer þætti það betr
því það er bátt fyrir þig að taka
á móti öllu hvaðeir mjer til sín,
og skrifaðu það á arki (kreentker)
þar það verði þá á þurlikt hefti
en brjóta það ekki saman svo
ekki komi brot á það. Þar sem
þú talar um lækbundit skilaði eg
vera þú á það af við borðum af
vetri og forlaugin leiðtar og þegn
þú að búa þig þurlikt undir
1 dal hjeraðsbil. pappa í sjöldl
ein 4 örk, arkið hjeraðsb. 16-24 sk
svart hjerept hjeraðsbil. 4 álnir
hvað sem það kann nú að kosta

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

ein 8-12 örk af pappír utanum
arkid h. b. 4 skl ein 8 lód onikkar
alin lódid 2 skl 1/8 kveiti 6 skl
h. b. og afarlitid af saumgarni má
vera gröfar hvernig hvítur af vill
þvetta sem eg hefi talid upp mánikid
bindla ir en pappin i opjölelin
ir reinelar minsher eptir ödru
hefzt af hann er þunnur, en
þad er gaman fyrir þann sem
elskar bekur og á mikid af því
ad geta bundlit þad ojálfur
og geturdu sjed nokkud af þessu
hvad þetta mun kosta. gott
þyki mjer ad meiga hafa verkf-
i vetur og ettladi eg hálfpartin
ad þá þang hjá þjer af því ettladir
ekki ad ~~fá~~ hafa med þad, en af því
þjer er þad i mun þá er þad sjálf-
sagt og vitali eg gaki komid því
vid ad sjena þjer þad litid eg kann
og má þad ekki vera minna fyrir
allt og allt, og mætti þad ekki
vera minni tími en hjerum bil
mánadartími, eg er ad hugsa ad eg
komi því vid þó eg verdi hjer ekki því
nú þer eg burtu og úti Laxamýri
en hefi mig nokkud þrjána ad vetrin-
um af eg fóri og óska eptir kunn-
ingsskap þínum þó eg þárlegjast
brjef þrú þjer má ein kegnum ersum
og hefdirdu eitthvad handlbark h. el.
úta af einhverju er þín lúr okkiti eg
þygga, en um bladid bid eg þig ad taka
vitja fyrir. ad endinqu óska eg þjer
allrar lukku og hamingju þyrstog sadast
og vel [illegible] þínum ein legar skemmunni

Gaman þaddi mjer þvíad eg sendi þjer ofurlítid af kvæda kverinu
þó einhverm tíma efurs en eg mi bidja þig ad taka vid þeim ollum
um lífsins af þaz okkiti ad þurfa med þeim ikkert meira
vera nokkud meira hjá okkur

Gjöfum er ekkert af ollum
og þurfi eg ekki ad verja
þeim ollum

Skeiði 4. júlí 1893

Vinsamleg heilsan!

Jeg sest nú niður að pára fjer fáar línur að gamni mínu og sú til að friðmælast við þig fyrir að jeg gek ekki sent þjer blöðin, jeg fór að láta skrifa þau upp í vor um að þjer mislíkaði það ekki en það gengur seint fyrir annriki svo jeg býst við að jeg geti ekki sent þjer þau fyrr en í haust en þau eru í gömsmanns höndum líka vissi jeg að hann kæmi meira af sögum um sjera Magnús og bað hann að bæta við en hann lofaði engum það Mjer gekk ferðin vel heim í vetur, en ekki kom jeg heim fyrr en viku eptir páska en það leið öllum vel heima þó sumum þætti jeg koma seint. – Jeg fann þá hann á Hvarfi í vor og spurði hann um það sem þú bæðst mig hann lofaði því að skrifa það upp og senda annaðhvort þjer eða mjer en ekki er það komið til mín enn Líðið hef jeg getað frædst um faðurætt Tryggva litla, jeg fann í Tungubjörgu á Hamri og spurði hana um ætt Arna sála en hún vissi ekki til að hann hefði átt neitt skilt fólk inn í hlíð en eins og þú sagðir hjet móðir hans Björg Mattíasdóttir systir Matthildar konu

Einkaskjalasafn Sjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Arnefjörs á Moldhaugum og Aðalei. Frejd upp
margar systur þeirra en jeg gleimdi því alveg því
mjer var það svo ókunnugt. Hjer líður öllum vel tíðin
hefia verið heldur góð í vor og kongræður snemma
og er vel sprottið enda eru nú allir farnir að slá
sem nokkud geta Kristján er að sækja þöntum og svo
eigum vid eptir að fera í kaupstaðinn svo vid þ slitum
okkur ekki út vid heyskapinn hje. hefði þó mátt
fera að slá fyrir löngu, því það var nóg grad. en tíminn
hefir ekki leift það, það er heegtad koma fyrir eins mannsverkum
þegar hann á þá að smala líka
Heldur þótti mönnum fiskaflin koma
seint en nú er komin góður afli þegar getur að
róa og beita fæst; skepnuhöld voru góð í vor eins
og geta má narri því tíðin var jöfn og góð, en ekki
er málnyta að því skapi góð sem gröður og grasspretta
er betri en vanalega, það eru tæpar meðalnyjaltir
og smjör miklu minna en í fyrra hjer er þá
sagt gatt undir bú. Jeg man nú ekki eptir að jeg
hafi neinu vidad bæta og verð jeg að bidja þig að taka
viljan fyrir verkid og fyrirgefa hvad þetta er ómerki
legt brjef. Kved jeg þig svo med vinsemd og óskum
alls góðs meðan Guðrún Sigurðardóttir

Er þú getur hjálpad mjer um 1 pund af fæði þá komdu þríðjudag í kaup
til Olafs í Tungu í kaup

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Værelse Nr. 4.

№ 1044

Bergen, den 6-7 1928

Herr Prestinde Svendsen.

Telefon: 5014

Telegram-Adr.: „Transatlantic"

Hotel „Transatlantic"

		Kr.	Øre
	i følge ordre	58.	00
	Værelse		
	Kaffe compl. egg		
	Smørbrød og kaffe		
2	Frokost	5.	00
	Middag		
	Kaffe		
	Aften		
	Øl		
	Vin nr.		
	Selters		
	Brus		
	Cigarer		
	Diverse		
	Telefon		
	Kr.	63.	00
	10 % service . . . . . „	6.	30
	10 % bevertningsskat „	5.	55
	Portier & leietjenere extra Kr.	72.	85

Betalt

Hotel „Transatlantic"

Regningen bedes betalt hver onsdag.

Reklamationer maa ske direkte til bestyreren.

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

DET BERGENSKE DAMPSKIBSSELSKAB

(B. & N. Line)

BERGEN, NORWAY

Bedste anledning til at se de Norske Fjorde byr *"Meteor"*

Avgang fra Bergen hver anden tirsdag morgen. 8 uforglemmelige dage i fjordene for kr. 330.

The best way to see the famous Fjords of Western Norway is by the *"Meteor"*

Sailings from Bergen every second Tuesday morning. Eight unforgettable days in the Fjords for Kr. 330.

KR. KVAMME - BERGEN

Tobaksforretning

En Gros — En Detail

Telefon 3-9-9-4 Tyskebryggen 2

Engroslager av

Stompkoppen-Cigaren

KOLONIAL - FETEVARER FRUGTER

— Direkte import —

En gros — En detail

SIGURD FRØNSDALS Eft.

— JOHAN AKSDAL —

Engroslager & Kontor: HOLLÆNDERGT. 11

Butik: TORVET 13 — Telefon 1256

L. W. TORNØE & BOKTRYKKERI

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Bergen den 192

Hotel Transatlantic

Kontrolnota

Herr President Svensson Værelse No. 4

		Tidligere beløp		
		Værelse		
Ann	2/7	1 aften	3.	50
"	3/7	Værelse	5.	50
		Frokost	2	50
		~~Middag~~ 6.50	3.	–
		~~Aften~~	3.	50
"	4/7	Værelse	5.	50
		Frok.	2.	50
		Mid	3.	–
		Aft.	3.	50
"	5/7	Værelse	5.	50
		Frok	2.	50
		Mid	3.	–
		Aft.	3.	50
			47	00
		+ 10 % Service	4.	70
		+ 10 % Skatt 30.50	3.	05
"	6/7	Værelse dobbelt.	11.	–
		+ 10 % service	1.	10
		Kr.	66.	85

10 % servise for betjening blir tillagt slutsummen.
Portier og bud betales extra.

Regningen bedes betalt hver onsdag.

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Nedenstaaende firmaer anbefales de ærede reisende.

Theodor Olsens Eftf.

Kong Oscarsgt. 26, Bergen

Juvelerforretning

Moderne Smykker
Diamantringe
Perleringe
Toiletgjenstande i Sølv og Plet
Haanddrevne Sølvarbeider

Smukt Arbeide. Billige Priser.

Telef. 2062 Telef. 2062

Korset-Salonen A/S

i Eldorado

Julie Svendsen, Alette Hjelle
BERGEN
1ste klasses specialforretning

— Prøvning paa stedet —
Utenbys ordre mot efterkrav

Sylva Eide

Øvregt. 4 a
Bergen Tlf. 2987

Min Modeforretning har altid det største Lager av sidste Nyheder i Modeller, Former, Blomster, Fjær, Baand osv.

Griegs Hanskeforretning

Strandgaten 9 - BERGEN - Telefon 5401

Specialiteter: **Hansker,** Skindtasker, Portemonæer, Lommebøker, Strømper, Lommetørklær

Størst — Bedst — Billigst utvalg.

Chr. Bendixen

— Bergen —

Uhrmagerforretning

Stort Utvalg i:

Guld Dame Herre Armbaands **Uhre**

Ret over Lungegaardens skole.
Telefon 5831 & 5832

N. P. STENDER A/S

Smaastrandgaten 1, Bergen

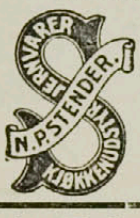

Jernvarer, Verktøi, Kjøkkenutstyr, Bygningsbeslag, Glas, Stentøi, Porcelæn, Krystal,

i største og bedste utvalg

Kaker og Kaker er to forskjellige Ting.

Trygve Reimers Conditori

Bankgt. 8,
Bestillingsforretning
Tlf. 0139.
Vestre Torvgt. 1,
Kaker, Confect, Chocolade.

Smaastrandgt. 1 II, Serveringsforretning

A/S Fabrikutsalget

N. Korsk rkeilmenning 1
BERGEN

Manufakturvarer
Klædevarer
Underløi
Sengeartikler
Utstyrsartikler

PETER REED - Bergen

Vestlandets største specialforretning
Hotelleverandør

Vildt - Fjærkræ - Fersk Lax Røkelax - Hummer - Skinker Pølser - Ost - Smør - Hermetiske Grønsaker og Delikatesser - Alkoholfrie Vine Frisk Frugt og Grønsaker -

---

Voss Uldvarefabriks Utsalg — Bergen

Skostrædet 7

Ulltepper — Reiseplaid
Dresstøier m. m.
Norske Varer

Fedorasæpen

er Damernes Favoritsæpe. Gjør teinten ren og klar, hals og hænder hvite og myke. - Sælges overalt. Pris kr. 1,00

Parfumerie
J. GRAARUD
Bergen

M. MJELDE - Bergen

Sild- & Fiskeforretning en gros & detail
Telefon 2413

For Hoteller anbefales:

Fin-fin nysaltet Torsk og Brosme, Klipfisk, Fetsild, Krydret Islandssild. Fetsild i store og smaa Dunker. Landmandsprodukter.

I sæsongen: **Laks - Hummer - Kveite**

M. Olsen's

Guldsmedforretning, Torvgt. 1b, Bergen

Stort Utvalg av: Guld, Sølv, Emalje, Plet og Tinvarer, altid paa Lager til billigste Priser

Telefon 2121 Etableret 1876

Telefon 6033 - 0807

KJOLESALONEN

Nygaardsgaten 13 II - Bergen

OLUF J. OLSEN

Torvalmenning 30 - Bergen

Altid Nyheder i chicke Kjoler, Kaaper, Dragter

Peter M. Kolderup

Tlf. 0560 - Etbl. 1854 - Tlg.adr. Kolderup
Strandgaten 60 — Bergen

Stentøi — Porselæn — Krystal
Glasvarer & Lamper
Elektrisk Utstyr

Komplette Spiseserviser, Vaskeserviser
Vinserviser, Kaffeserviser

Største Utvalg. Billigste Priser.

Guldsmed R. Iversen

Olav Kyrresgate 31 - Bergen

Presenter for alle Anledninger.
Stadig Nyheder i GULD, SØLV, PLET & EMALJE til bekjendt billige Priser.

Moderne Forlovelsesringer

1924. S. M. Bryde, Kr.a. Tlf. 30835, 38309. Eneberett. leverandør av hotellets regninger.

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Eggjumstenens gåte kan løses.

Gravplass eller rettersted?

Av dr., phil. Herbert Reier, Berlin.

I Aftenposten nr. 314 (23. juni 1932) refererte professor J. Sverdrup de tydninger av Eggjumstenen som Magnus Olsen og Lis Jacobsen hittil har forsøkt. Skjønt prof. Sverdrup i innledningen av sin utførlige fremstilling klager over «fortvilelsen» og «forvirringen» som for tiden hersker innen runologien og som skyldes mangel på «nøkternhet og videnskapelig stringens», slutter han sig alligevel i sin oversettelse av Eggjumstenen stort sett til de tidligere, i virkeligheten meget fantastiske lesemåter.

Men Magnus Olsens og Lis Jacobsens tydninger er hverken overbevisende eller nødvendige; tvert imot fremgår av innskriften selv en oversettelse som både er helt ut forståelig og videnskapelig sett forsvarlig. Men da må man la en forutsetning falle som alle sprogforskere — på grunnlag av arkeologers mening — hittil har gått ut fra, nemlig at Eggjumstenen er en gravsten.

Hvad taler for denne antagelse? — Ved utgravningen er der funnet to parallelle jordavsatser som skal antyde de oprinnelige omriss av en grav. Men dette er også, hvad Lis Jacobsen uttrykkelig betoner, det eneste holdepunkt for den opfatning at det her dreier sig om et gravsted.

Hvad taler imot dette? 1. Eggjumstenen nevner intet navn, skjønt de germanske gravsteners opgave nettop er den å bevare den avdødes navn for efterslekten (sml. innskriftene fra By, Strand, Eidsvåg o. a.) 2. Eggjumstenen var nedgravet, og det på en slik måte at innskriften kom til å ligge mot jorden, mens de germanske gravstener som oftest forkynte den dødes navn for all verden. Hertil kommer at den stod reist høit oppe på gravhaugen. — 3. Eggjumstenen måtte ikke bli belyst av solen eller bearbeidet med noget metall, skjønt de troende germaner ofte nok vendte sig mot solen og ofte nok gav de døde metallgjenstander, f. eks. våben, med i graven.

Her står vi overfor tre motsetninger som ikke lar sig forene, og som fremheves enn mere derved at jordavsatsene like godt lar sig forklare som en planering med et ganske annet formål. For selv ved et så dårlig bevart gravsted fra Eggjumstenens tid som det fra Eidsvåg, finnes i det minste [illegible] pålitelige tegn på at det her dreier sig om en grav, nemlig gravhaug, kammer, stenringer og midt på haugen hadde man reist runestenen med den dødes navn. Intet av dette finnes i Eggja, så at altså de tre anførte punkter som taler imot at vi her har et almindelig gravsted gjør den tidligere opfatning av utgravningens resultat enn ytterligere problematisk.

Det lønner sig altså å gå til innskriften selv og spørre om hvad slags minnesmerke det kan ha dreiet sig om. Innskriftens tekst lyder efter Lis Jacobsens lesemåte (uten hennes utfyllinger av uleselige steder):

Linje I:

ni s solu sot

uk ni sakse stain skorin

ni... maR nAkda

ni snar, ir ni wilfiR manR lagi (þ) a.

Linje II:

hin warp naseu maR

made þaim kaiba i bormoþa huni

huwaR ob kam harsi a

hi a lat gotnA

fiskR oR... nAvim suemade .

fokl if..... nA...gAlande

sA. u misurki .

Oversettelsen støter bare på vanskeligheter i linje II. Linje I lyder:

«Ei er av sol(en) søkt
og ei er sten(en) med kniv skåret.
Ei må mann den blottet (legge),
ei må forlokkede, ei forvillede
menn den (blott) legge.»

Situasjonen er da: runestenen blir ristet om natten med et ben eller en flintstein (som man jo endog har funnet i nærheten). Skarpt metall blir uttrykkelig undgått. Dernæst blir stenen lagt ned slik den blev funnet, d. v. s. med innskriften mot jorden, og ingen skal nogen gang blottlegge den igjen.

Stedet hvor runene bare må ristes om natten, så ingen solstråle treffer dem, er et uhyggelig sted, hvor man ikke vil forstyrre de onde ånder, som åder der, med skarpt jern, noget som de efter gammel overtro er redde for.

Oversettelsen av linje II kunde lyde omtrent slik: hin — madr: den mann der. Sammenstillingen av disse to ord er syntaktisk fullt tilladelig og Lis Jacobsen har blandt flere muligheter anbefalt denne.

warb pret. av verpa, efter Fritzner «Oldnordisk Ordbog» under 3.: bedekke, kaste med saadant som derpaa er kastet. Her altså bedekket.

naseu: med likvann.

made: pret. av maa, efter F. Jonsson: «Oldnordisk Ordbog»: udslette, afvaske. Her: Han skrapte.

þaim: med det (nemlig: med likvannet).

kaiba: ark. pl. av keipr, efter Alf Torp «Nynorsk Etymologisk Ordbog»: vinkelformig tvertre. Her altså tvertrærne.

bormoþa: sammensatt av borr og moðr: bore-trett, (d. v. s. uskikket til å brukes som verktøi).

huni dat. til hunn m. som ifølge Alf Torp betyr firkantet trestykke. Her altså: firkantet tre.

Disse to linjer lyder altså sammen med de to følgende omtrent slik:

«Den mann den bedekte med likvann,
han skrapte med det tvertrærne
(d. v. s. kvistene) på bore-trett
tre (d. v. s. stamme).
Hvem kom hit
til ulvenes land?»

Jeg tar her goti i betydningen ulv, som finnes i Snorre-Edda (under «vargs heiti», riktignok bare en gang).

Teksten lyder videre:

«Fisken.... svømmende gjennem likstrømmen»,
(Er o R.... begynnelsen av et adjektiv med betydningen «heftig, gjerrig?»)
Fuglen, hvis.... likene.... skrikende,
.....forbryteren».

Likfisken (orm eller slange) og likfuglen har gjort noget med forbryderen, hvorved denne er blitt ukjennelig, for bare av den grunn kunde man i de foregående vers spørge hvem den forbryder vel kunde være som var kommet hit til ulvenes land. Det er ikke vanskelig å finne ut hvilket verbum som kan ha stått i begynnelsen av det siste vers: «de har fortæret», likormen og likfuglen har fortæret forbryderen.

Hele situasjonen er altså denne: På et uhyggelig sted står en uanvendelig firkantet trestamme. Til den kom en forbryder, hvem ulv, slange og fugl søkte, og som er død, da han jo vætet trestammens kvister med sitt likvann. Det er altså slett ikke nødvendig å innføre en annen handlende person, f. eks. en runemester eller ceremonimester. De nevnte dyr har imidlertid spist av forbryderen, så at han ikke lenger kan identifiseres. Forbryderens navn må nødvendig-

Fortsatt side 8, spalte 5.

Gå imorgen innom
Ritz
CONDITORIER
Salg av kaker søndag fra 1-7

Briller
kikkerter
thermometre
FJERN NÆRE
Gundersen & Løken
Optisk instumentmaker
Pilestredet 15 — Oslo.

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Eggjumstenens gåte kan løses.

Fortsatt fra 3. side

vis forbli ukjent, og runene er ristet, ikke for ham, men for det uhyggelige sted.

Hvad var nu dette for et slags sted? Hvad slags tre stod der? — I Edda hører vi på flere steder om slike trær som opsøkes av de samme eller lignende dyr. Det gjelder da oftest forbrydere som skal henges eller allerede er blitt hengt i galgen. Denne kalles i Edda et tre, om hvilket ingen vet av hvilke røtter det er vokset, for galgen er en avhugget, firkantet stamme, som er stillet op langt fra det sted hvor den har vokset.

Altså kan det tre som omtales på Eggjumstenen ha været en galge, som en forbryder er blitt hengt i. Likesom Odin i Eddaen blev også forbryderens side åpnet så at hans likvann rant ut og sprøitet ut over galgen. Eddaen omtaler galgen på samme måte som Eggjumstenen (en avhugget stamme, «fjernt fra solen»), og galgen blir i Eddaen også besøkt av de samme dyr som Eggjumstenen taler om.

Vil man la denne lesemåte av Eggjumstenen gjelde, så får man, som jeg her har vist, en meget godt forståelig sammenheng, man kan gi avkall på all magi og mystikk, og Eggjuminnskriften forklarer sig selv når man betrakter stedet som et rettersted.

*

Eggjum-stenen er blottet, og allerede gjør runenes magiske virkninger sig merkbart gjeldende, så en kunde fristes til å si i runemesterens ånd: «ikke skal forlokkede og forvillede menn tyde den»!

Den tydning som dr. Reier ovenfor har gitt, er ikke uten interesse, og det skal villig innrømmes at «den avviker radikalt fra alt som hittil er fremført»; men mere tvilsomt er det vel om den derfor «die völlig festgefahrene Diskussion anregen wird». Jeg tror også så gjerne at bekjente tyske runologer har lest hans avhandling og funnet den «sehr interessant und erwägenswert». Den vil nok også bli overveiet. Men imidlertid er forvirringen ikke blitt mindre enn før ved denne siste tydning. Tvert imot. Dette har jeg egentlig ikke «beklaget». At der er forvirring og uenighet og strid i en videnskap er langt bedre enn den dorske samstemmighet. For i videnskapen og den fri tenkning overhodet gjelder ikke det dumme og brutale ord: «enighet gjør sterk».

Dr. Reier mener Eggjum-stenen ikke er nogen gravsten. Det er jo et interessant punkt, og er det riktig, vil det utvilsomt stille hele innskriften i et annet lys. Jeg tør ikke ha nogen bestemt mening om dette, da jeg ikke er arkeolog. Det er sant at funnet som gravfunn er meget sparsomt. Allikevel ser det ut til at arkeologene ikke er i tvil. Men det er bare bra at dr. Reier har pekt på det tvilsomme i antagelsen av gravfunn, så får arkeologene ta saken op til ny drøftelse. Hvad dr. Reier forøvrig anfører som skal tale mot antagelsen av gravsted, holder ikke stikk.

Det er ubegripelig hvorfor dr. Reier lar *made* bety «skrapte», når han selv mener det er tale om blodet av den hengte (!)

Dr. Reier har øiensynlig ikke sett en **keip** og vet ikke hvad det er for noget; derfor har Torps uklare oversettelse «vinkelformig tverrtre» forledet ham til den forunderlige antagelse at keipene er kvistene på trestammen, det vil si galgen (!)

At *bormoþr* betyr «uskikket til å brukes som verktøi» er en ren vilkårlighet. Likeså er det vilkårlig å oversette *misurki* (det vil si *misyrki*) med «forbryter». Visstnok er ordet med den betydning rent sproglig sett mulig; men det finnes ikke i nordisk. Velkjent er derimot *misyrki*, d. v. s. troisverk, udåd», og det ord plikter vi videnskapelig å holde oss til, inntil man ved bestemte holdepunkter kan fastslå, at det ikke kan være det ordet, men må være det annet. Det er også noget rent opkonstruert av dr. Reier å la ordet **húnn** få betydningen galge (!). Men slike vilkårligheter og vilkårlige konstruksjoner er nettop eftervirkningene av runologiens videnskapelige barnesygdommer.

Dr. Reier vil ikke ønta nogen navnegåte. Det er også et interessant punkt. Jeg har selv været i tvil her, og det har andre også. Det er ikke urokkelig avgjort at det må foreligge en navnegåte. Men sannsynligheten har dog Magnus Olsen gjort meget sterk, og nogen innlysende tydning uten navnegåte har dr. Reier ikke greiet. Allikevel, vanskeligheten er der, og dr. Reier har med rette pekt på den.

Tross mange andre enkeltheter er dr. Reiers tydning hittil forholdsvis nøktern. Men så, i den siste del av sin artikkel, løper han rent løpsk. Og så får vi den pussige og underholdende fortelling om forbryderen (!) som er blitt hengt op i en galge (!) og åpnet i siden (!), så blodet spruter (skraper!) på galgens keiper (!), og om slangen og fuglen og ulven som eter (fortærer!) på ham, så han er blitt rent ugjenkjennelig og derfor er navnløs (visste da folk ikke navnet hans, dengang de hengte ham?). Jeg skal ikke forstyrre helhetsinntrykket av denne vidunderlige historie ved å pirke nærmere på den, skjønt hesten og dens rolle synes helt glemt. Den er åtter et fortrinlig eksempel på de mange vidunderlige muligheter som åpner sig for ens blikk, når en bare forstår med en smule fantasi å forbinde runologi og mytologi og meget annet. Men videnskapelig stringens? Det sørgelige er bare at man om denne forklaring som om så mangen i videnskapens skrøpelige verden atter blir fristet til å anvende runemesterens dypsindige ord: ni's solu sot uk ni sakse skorin. Det være utlagt: Ikke er den beskinnet av sol, ikke er den klippet med saks.

J. Sverdrup.

Hvalen gikk på et skjær ved Tjømø.

Og blev skutt av en hvalskytter.

Tjømø, 22. juli.

En hval hadde idag forvillet sig i land på et skjær ute ved Treidene på Tjømø, hvor den måtte late livet efter en seig kamp med hvalskytteren Lars Larsen. Hvalen som var 15—16 fot lang, veier antagelig ca. 1000 kg. Larsen er allerede tilbudt 50 øre pr. kg. for hvalen, men har avslått. En stor menneskemasse var vidne til det spennende intermesso i badesesongen.

Åpningserklæringen i Los Angeles næste lørdag kommer som meddelt i Aftenposten for 3 uker siden ikke til å avgis av president Hoover, men av vicepresidenten, Curtis. Det er første gang at de olympiske leker ikke åpnes av vedkommende lands statsoverhode.

K. Järvinen, finnen, skal i Los Angeles under trening ha opnådd 16.05 i kule.

Det svenske sykkelforbund akter å gå inn for etappeløpene.

«Habanera« skal representere Finnland i Entonnerseilasen.

Einkaskjal © Borgarskjalasafn Reykjavíkur © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

NORRØNASTEMNA

i Håkonshalli 14. juli 1928

Ja, vi elsker dette landet.

Ja, vi elsker dette landet,
som det stiger frem,
furet, veirbidt over vandet
med de tusen hjem.
Elsker, elsker det og tænker
paa vor far og mor,
og den saganat som sænker
drømme paa vor jord.

Ja, vi elsker dette landet,
som det stiger frem,
furet, veirbidt over vandet
med de tusen hjem.
Og som fædres kamp har hævet
det av nød til seir,
ogsaa vi, naar det blir krævet,
for dets fred slaar leir!

Bjørnson

Ó, Guð vors lands!

Ó, Guð vors lands! O, lands vors Guð,
vér lofum þitt heilaga, heilaga nafn!
Úr sólkerfum himnanna hnýta þér krans
þínir herskarar tímanna safn!
Fyrir þér er einn dagur sem þúsund ár,
og þúsund ár dagur, ei meir,
eitt eilífðar smáblóm með titrandi tár,
sem tilbiður Guð sinn og deyr.
:|: Íslands þusund ár :|:
eitt eilífðar smáblóm med titrandi tár,
sem tilbiður Guð sinn og deyr.

Math. Jochumsson

Tú alfagra land mítt.

Tú alfagra land mítt,
mín dýrasta ogn!
Á vetri so randhvítt,
á sumri við logn,
tú tekur meg at tær,
so tætt í tín favn.
Tit oyggjar so mætar,
Gud signi tað navn,
sum menn tykkum góvu.
tá teir tykkum sóu.
Ja, Gud signi Føroyar, mítt land!

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Hin roðin, sum skínur
á sumri í líð;
hin ódnin, sum týnir
mangt lív vetrartið,
og myrkrið, sum fjalir
mær bjartasta mál,
og ljósið, sum spælir
mær sigur í sál:
alt streingir, ið tóna,
sum vága og vóna,
at eg verji Føroyar, mítt land.

Eg nígi tí niður
í bøn til tín, Gud:
Hin heilagi friður
mær falli í lut!
Lat sál mína tváa
sær í tíni dýrd;
So torir hon vága,
— av Gudi væl skírd —
at bera tað merki,
sum eyðkennir verkið,
ið varðveitir Føroyar, mítt land!

Simun av Skardi

Gud signe Norigs land.

Gud signe Norigs land,
[illegible]
kvar land og lid!
Han lat det aldri døy,
han verje bygd og øy,
han verje mann og møy
til ævleg tid!

I kjærleik varm og mild
me legg vår vilje til,
då veks det fram.
Då fær det bløma blidt,
då fær det spyrjast vidt,
og alltid standa fritt,
for naud og skam.

Her stig det stort og blått,
vårt fagre heimlands slott
med tind og tårn.
Og som det ervdest ned
alt fagrar' led for led,
det byggjast skal i fred,
åt våre born.

Arne Garborg

A.S. John Griegs Boktrykkeri

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

BREVKORT

Avsender: Olaf Hansen

Kjære Sveinson.

Hjartelig takk for pitt bréf og alle dei gjeve bøkene.

Eg skal freista ein eg kan få tak i Rygh. Mit hjertelig

Til Benedikt Sveinsson – alþingisforseti –

Reykjavik

Island

15 NORGE POSTKORT

Þjóðskjalasafn Íslands Bjarna Benediktssonar © Þjóðskjalasafn Íslands Reykjavíkur

Finmarken fjelle og slutta bygdir seinare. —

Kann De koma yver til i antikvariat desse bøkur som er numrerat og med forf. eitt namnlaust bøkur og slikt bøkur. Er der slike as J. D. E. Benediktsson o. fl. vil eg gjerne kaupa slikt.

Skrivi seinare i brev.

Helsing so mykjo frå

Olaf Hansen

Eyðkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Einkaskjalasafn Ásgeirsjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Persi gentleman lofar að
senda mér blöð, er segi
frá heimsókn
okkar hingað.

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Herr President Benedikt Sveinsson

Althinget

Her

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Herved meddeles, at konsul cand. jur. *Thorkell I. Lövland* holder foredrag i Börssalen (Kaupþingssalnum í Eimskipafjelagshúsinu) fredag e. m. kl. 5. om *President Woodrow Wilson »Folkeforbundets far«*.

Söndag aften kl. 8 taler konsul Lövland i Börssalen om »Da unionen mellem Norge og Sverige oplöstes i fred«. (»Norges kamp for eget utenriksstyre«).

Alle har adgang.

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Herr President Benedikt Sveinsson

Hr.

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Den Norske Forening

holder möte i *Iðnó* onsdag 4. april 1928 kl. 8¼.

Siste Foredrag av *konsul Thorkell I. Lövland* om *»Hövdingen i 1905 Chr. Michelsen«*. (Endel hittil ukjente breve fra Michelsen opleses).

Sang av Herr Árna Jónsson frá Múla.

Musikk.

Regnskap over foreningens midler fremlegges.

I anledning av formannens reise til Norge ordnes med foreningens mildlertidige styre.

Styret.

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Hr.

Benedikt Sveinsson
Reykjavik

Vi har leikna Dykk for kr. 5 til festhuset til Olaf Hanssen. Vil De há̊ve sendu telegram til han 24/10 er adressa Olaf Hanssen, Tøyenhagen Oslo.

Vyrðsamt
Kr. Ørern

Bhaben 11/VII-23

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Tolid Gulöy. 18 Marts 1933.

Herra Benedikt Sveinsson!

Lenge har jeg tenkt att skrie till Dem, og da paa Oldnorsk, vort gamle Fadrenesprog men jeg greier ikke det rett, derfor maa jeg skrive paa Dansk.

Hvad jeg har mest paa Hjerta, maa er fyrst bara fram min Hjarteligste takk for Brevkorti og Bokina Visur, om Tusinaars minnii Island. og som jeg aldrig kan glemme, vort samvær her paa Gulathingstad i Tolid 1928.

Einkaeksjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Dette er for mig uglømmande minne
Vi kunne samtale om noget om
Gulathingstædet, da her raader
stor uenighed om det rette stæd.
I den anledning vilde jeg derfor her
bede Dem skrive noget og udtale
Deres mening herom, fordi her går
mange med usikkerhed om det rette sted.
Det vilde være i høi grad beklagelikt
at et minne skulde blive reist
paa urette sted. Hvad man dog
end Folk siger, er baade det Historiske
og Folkets tradision (Floiti Gulöy)
ingen andet stød.
Jeg vil saa gjerne gjøre alt hvad jeg
kan for det skulde bli riktigt.

Det er en stor Fryd og glede
for mig, at faa læse noget fra Rey=
kjavik Island, der hvor mine
Oldfædre i forntiden reiste till
og satte Bu. Ja, jeg maa sige
jeg har varme følelser for alt som
heiter Island, derfor synger jeg
ret ofte den vakre sang om Island:

Yderst mod Norden lyser en ø
klart gjennem islag og taage
derved en bjergild som aldrig kan dø
Oldtidens billeder vaage:—
derfra gaar sagnet vist over sjø
som en maage

Op til det solsomme øland drog
først vore herlige fædre

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

med sig fra Norge de höisedet tog
for at opreise det bedre.
Norröna maat de i ensomme krog
skulde hedre. — —
Maa erkjende: duer ikke at skrive noget
serlig; men jeg önsker det bedste over
land og folk derover.

Modtag da min Hjertelige
Takkesalving fordi De har tenkt
paa mig, og jeg önsker Dem og Deres
en gladelig Fremtid, god Påske
og en gladelig Sumar!

Vyrdsomeligst
Hans B. Foli Gulöy.
Gula i Sogn.

Gjentagne med ærb.!

Eigandi Landsbókasafn Íslands - Háskólabókasafn © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Leydisf. 27/5. '28

Kæri vinur!

Nú, þetta varð svona, að ég réðist í að yrkja kvæðið. Abazzi varð það að vísu fyrir mig, því meðan undirbúningur undir komu Norðmannanna á dönsku leyti hvíldi meðmælis á mönnum, með g Sveini Ásgeirsi, gekksi nema um 2 daga að ráði. En olli það töfum fyrir mig, að í fyrraday var konan á-komu heim úr all-langri útivist með börnin. Síðasta sinnið var ekki full búið-þegar Mirza kom — sem var fyr en við búið — en þá var búið að setja hitt í prentsmiðjunni. Upphafleg hugsaði ég mér á hafa kvæðið undir dýrari formum hátturn, og þá helst flotck. En tíminn skar þá ráðagerð alla niður. En hvernig sem það nú er úr garði gert — með göllum g ein-

Einkaskjalasafn Erlu Benediktsson © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

hverjum degi, þá urðu Norðmenn-
ir afskaplega hrifnir yfir því –
alveg óskiljanlegt. Því var úlbúið
til allra mögulegra skemmtana var undir
borðum, svo fleytti ég þá sjálfu.
(Löfaklappið alltaf aldrei á enda.)
Svo bárú þeir vitskadda brúðgeski á
syngja alt kvöldið, og var það gert.
Ég sendi þér ljóðið hér með, og verðu
þú á loka viljans fyrir verkið
– á þinni tilhlutun er það gert.
Ég er ekki ánægður með það.
Ég var Eiríni kveðju þína, er lók
hemni mjög vel. Bað hann mig g
koma hans heilsa þér kærlega, sömu-
leiðis Hammaas prófessor, Lúðvík Kjar
kennari, Sigríð Morsing, dýralækni,
g margir fleiri. Mjög voru þeir hrifnir
af þér. Ég heyrði á þeim voru á tala um
at senda þér skeyti er til Björgvinjar
kemi. – Jója, Guðan á fór-
um. – Verði blessaður
þinn einl.
Sig. Guðmundsson

Norðmennirnir voru mjög ánægðir
yfir móttökunum hér. Samsætis-
sem þeim var haldið stóð yfir
í 4 stundir – Ræðuhöld, söngur
g – á lokum dans.
„Miðið fór kl. 3 í nótt,
en kom 8 í gærkvöld.
Sig. Baldvinsson, Þeim Árnason, ~~Sigfús Sigfússon~~
g. ég – kölluðu.

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

UNIVERSITETETS
BOTANISKE MUSEUM
OSLO
TELEFON 82501

30/12 33

Herr Benedikt Sveinsson,
Reykjavik
Island.

Det er so lenge siden eg har høyrt frå Dykk. Heppelegt nytt ár! –

Kjem der nokon gong i antikvariati der i leyen eit exempl. av Einar Benediktsson: Ljóðasafn – (nr. m. exempl) er eg kjøpar, um ikkje prisen er for veldig.

Vyrðsamast
Olaf Hansen

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur